اخبار کوتاه

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور:

بودجه سال ۱۴۰۳ بر اساس برنامه هفتم تنظیم می‌شود

داود منظور از تنظیم بودجه سال ۱۴۰۳ براساس برنامه هفتم خبر داد.

به گزارش پیام آشنا: داود منظور رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در گفت و گو با رادیو اقتصاد در خصوص روند یکساله دولت در حوزه برنامه و بودجه گفت: تلاش سازمان برنامه و بودجه به عنوان بخش برنامه ریز و مدیر خزانه تخصصی دولت این است که مشکلات اقتصادی و راه حل های مناسب به نظام اجرایی کشور ارائه دهد. وی ادامه داد: در یکسال اخیر نسبت به سازمان رضایت نسبی از سوی دولت جلب شده ولی ناشرایط ایده آل فاصله بسیار زیاد است. منظور درباره هدف سازمان برنامه و بودجه توضیح داد: حکمرانی بودجه در دنیا به سمت هوشمند سازی و یکپارچه سازی سوق پیدا کرده است تا شفافیت و تنظیم گری در بودجه ارتقا پیدا کند. هدف ما در سازمان رسیدن به شرایط جهان ترازی است که از ۳ دهه اخیر شاهد تغییرات برای نزدیک شدن به نظام بودجه‌ای روز آمد بودیم. رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به سنجش دستگاه‌ها برای تخصیص بودجه افزود: یکی از رویکردهای اهداف سازمان بودجه بندی بر مبنای عملکرد است که به عنوان شیوه پیشرفته در نظام‌های بودجه‌ای دنیا به کار می‌رود. در کشور ما نیز براساس این شیوه خدمت رسانی و عملگرایی دستگاه‌ها بررسی و بودجه متناسب تخصیص می‌شود که البته در حال حاضر در این طرح نواقصی وجود دارد که سعی بر این است تا این نواقص هرچه زودتر برطرف شود. وی در رابطه با تناسب سازمان بودجه با برنامه هفتم کشور ادامه داد: در برنامه هفتم کشور حدود ۲۴ سر فصل مطرح شده که موضوعات متنوعی را شامل می‌شود که سازمان در یکی از موضوعات هدفگذاری کمی و روشنی ترسیم کرده و تقسیم کارهای مشخصی تعریف شده است تا اهداف مذکور محقق شود. در حال حاضر برخی شاخه بودجه با رویکرد برنامه هفتم تنظیم شده تا بودجه ۱۴۰۳ بر این اساس مشخص شود.

سخنگوی هواپیمایی هما تاکید کرد:

تغییر نام در هیچ بلیتی امکان پذیر نیست

سخنگوی هواپیمایی هما گفت طبق بخشنامه سازمان هواپیمایی کشور امکان تغییر نام به هیچ عنوان در بلیت‌های پرواز داخلی و خارجی وجود ندارد و به منزله استرداد است.

به گزارش پیام آشنا: حسام قربانعلی مدیرکل روابط عمومی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران در جمع خبرنگاران با تاکید بر تغییر نام در بلیت‌های نجف به معنای باطل بودن بلیت است. گفت: امکان تغییر نام در هیچ بلیتی از پروازهای داخلی و خارجی وجود ندارد و مسافران فریب کلاهبرداران را نخورند و امکان تغییر نام در هیچ بلیتی امکان پذیر نیست و تغییر نام به معنای استرداد است و بلیت باطل خواهد شد. سخنگوی سازمان هواپیمایی در ادامه تصریح کرد طبق بخشنامه سازمان هواپیمایی کشور امکان تغییر نام به هیچ عنوان در بلیت‌های پرواز داخلی و خارجی وجود ندارد و به منزله استرداد است. وی در پایان سایر گلوهای اقتصادی تاب آوری، اعطاف پذیری و قابلیت رقابت پذیری است. وی، وظیفه دولت را تسهیل گری و ملزم‌زایی از مسیر صادراتی تعاونی‌ها عنوان کرد و افزود: توانمندی، دانش بنیان بودن و ایجاد مزیت رقابتی، ضامن حضور مطلق تعاونی‌ها در بازار جهانی خواهد بود. مسکنی، تعاونی‌های مرزنشین را خط مقدم صادرات بخش تعاون دانست و گفت: در سال ۱۴۰۲ مطابق قانون سالمندی میلادات مرزی، سهمیه صادراتی مرزنشینان از ۳۰۰ دلار به ۶۰۰ دلار افزایش یافت. وی از سهم ۹.۲ درصدی بخش تعاون از صادرات غیرنفتی کشور در سال گذشته خبر داد و اضافه کرد: مهمترین اهداف بخش تعاون در زمینه صادرات، شناسایی کشورهای هدف، توانمندسازی و برندسازی شرکتهای تعاونی است. معاون امور تعاون وزارت تعاون عنوان کرد: براساس آمار، صادرات شرکتهای تعاونی به ۱۰ کشور نخست هدف صادراتی یعنی عراق، افغانستان، پاکستان، ترکیه، عمان، قطر، امارات، روسیه، قزاقستان و ارمنستان است. مسکنی گفت این نشست در هفته جاری تعاون ۱۴۰۲ با هدف ملغ‌زدایی و رفع موانع توسعه بازار صادراتی تعاونی‌ها با همکاری نهادهای همکار در حوزه صادرات، صورت می‌گیرد. معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، سازمان توسعه تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. وی، رویکرد اصلی معاونت امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت مردمی سیزدهم را تسهیل گری عنوان و اضافه کرد: هرگاه تعدادی امور به مردم واگذار شد، موفقیت حاصل شد.

صادرات ۷.۱ میلیارد دلاری بخش تعاون

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از صادرات بیش از ۷.۱ میلیارد دلاری بخش تعاون از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا خرداد ۱۴۰۲ خبر داد و گفت: میزان صادرات بخش تعاون نسبت به مدت مشابه افزایش ۲۹ درصدی و نسبت به سایر بخش‌ها ۲ برابر رشد داشته است.

به گزارش پیام آشنا «مهدی مسکنی» در نشست هم‌اندیشی با تعاونی‌های پیشران و صادرات‌محور که با حضور «مهدی صفری» معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه برگزار شد، گفت: تعاونی‌ها برای حضور در بازارهای جهانی انگیزه بالایی دارند و مزیت تعاونی نسبت به سایر گلوهای اقتصادی تاب آوری، انعطاف‌پذیری و قابلیت رقابت‌پذیری است. وی، وظیفه دولت را تسهیل گری و ملزم‌زایی از مسیر صادراتی تعاونی‌ها عنوان کرد و افزود: توانمندی، دانش‌بنیان بودن و ایجاد مزیت رقابتی، ضامن حضور مطلق تعاونی‌ها در بازار جهانی خواهد بود. مسکنی، تعاونی‌های مرزنشین را خط مقدم صادرات بخش تعاون دانست و گفت: در سال ۱۴۰۲ مطابق قانون سالمندی میلادات مرزی، سهمیه صادراتی مرزنشینان از ۳۰۰ دلار به ۶۰۰ دلار افزایش یافت. وی از سهم ۹.۲ درصدی بخش تعاون از صادرات غیرنفتی کشور در سال گذشته خبر داد و اضافه کرد: مهمترین اهداف بخش تعاون در زمینه صادرات، شناسایی کشورهای هدف، توانمندسازی و برندسازی شرکتهای تعاونی است. معاون امور تعاون وزارت تعاون عنوان کرد: براساس آمار، صادرات شرکتهای تعاونی به ۱۰ کشور نخست هدف صادراتی یعنی عراق، افغانستان، پاکستان، ترکیه، عمان، قطر، امارات، روسیه، قزاقستان و ارمنستان است. مسکنی گفت این نشست در هفته جاری تعاون ۱۴۰۲ با هدف ملغ‌زدایی و رفع موانع توسعه بازار صادراتی تعاونی‌ها با همکاری نهادهای همکار در حوزه صادرات، صورت می‌گیرد. معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، سازمان توسعه تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. وی، رویکرد اصلی معاونت امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت مردمی سیزدهم را تسهیل گری عنوان و اضافه کرد: هرگاه تعدادی امور به مردم واگذار شد، موفقیت حاصل شد.

مهدی عسگری، نایب رئیس کمیسیون صنایع خبر داد:

اختصاص یک واحد درصد از مالیات ارزش افزوده به شهرک‌های صنعتی

عضو کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه ضمن حمایت از شهرک‌های صنعتی برای رشد تولید و اشتغال‌زایی، گفت: اختصاص یک واحد درصد از مالیات ارزش افزوده به شهرک‌های صنعتی مورد موافقت کمیسیون تلفیق برنامه هفتم قرار گرفت.

به گزارش محبوبه بیدکی خبرنگار پیام آشنا: دکتر مهدی عسگری نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: با اختصاص یک واحد درصد از ارزش افزوده، دست شهرک‌های صنعتی برای توسعه زیرساخت‌ها باز می‌شود. نماینده کرج اشتهارد و فردیس با تأکید بر ضرورت حمایت از شهرک‌های صنعتی برای رشد تولید و اشتغال‌زایی گفت: اختصاص یک واحد درصد از مالیات ارزش افزوده به شهرک‌های صنعتی مورد موافقت کمیسیون تلفیق برنامه هفتم قرار گرفت. رئیس فراکسیون دیپلماسی اقتصادی این مصوبه را بستر بسیار مناسبی برای رفع نیاز شرکتها و نواحی صنعتی دانست و افزود: با پیشنهاد کمیته صنعت، یک واحد درصد از مالیات بر ارزش افزوده مرتبط با واحدهای مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، با هدف تکمیل زیرساخت آنها به ویژه مدیریت پسماند، شبکه و تصفیه خانه فاضلاب، راه‌های دسترسی، کاهش آلایندگی، تأمین امنیت، ایجاد کمربند سبز در محوطه داخل و اطراف شهرکها و نواحی صنعتی، در حساب ویژه‌ای با عنوان وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران) نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.

دکتر عسگری در پایان پیرامون نحوه توزیع این منابع خاطر نشان کرد: وزارت صمت مکلف است منابع مذکور را از طریق شرکت شهرکهای صنعتی استان‌ها با اولویت تخصیص در همان شهرک یا ناحیه صنعتی توزیع نماید.

سرپرست سازمان صنایع کوچک در البرز:

برای تامین برق و آب واحدهای صنعتی آمادگی داریم

سرپرست سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی کشور با اشاره به مشکل کمبود انرژی در صنعت کشور، گفت: این مسأله باعث شده واحدهای ما ۹ ماه از سال فعال باشند.

به گزارش پیام آشنا، فرشاد مقیمی روز نوشنبه ششم شهریور در مراسم احیای ۵۷۰۰ امین واحد تولیدی کشور که در پارک علم و فناوری البرز برگزار شد، گفت: در گذشته واحدهای تولیدی ما ۱۲ ماه سال فعالیت داشتند اما امروز به دلیل مشکل برق ۹ ماه فعال هستند.

مقیمی گفت: این مسأله عرضه را بر صنایع تنگ و باعث کاهش عرضه و افزایش تورم شده است که این مسأله ما را از شعار سال نور می‌کند.

این مسئول با بیان اینکه آمادگی تامین برق و آب واحدهای صنعتی را داریم، افزود: این موضوع نیاز به همگرایی در دولت دارد.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی:

چک‌های کاغذی جمع می‌شود

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی در گزارشی از جزییات اقدامات این بانک در ۲ سال گذشته به ایجاد سامانه محچک، اجرای قانون جدید چک و کاهش زندانیان در این زمینه، الکترونیکی کردن پرداخت تسهیلات خرد و فراهم کردن زیرساخت‌های اعتبارسنجی اشاره کرد. و گفت: ۷۴۰ هزار نفر از ۱ میلیون دریافت کرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، مهران محرمیان در سومین روز از نمایشگاه دستاوردها و اقدامات دولت سیزدهم، درباره اقدامات بانک مرکزی، اظهار کرد: اجرای قانون جدید چک در دولت به نتیجه رسید و سامانه محچک را راه‌اندازی کردیم؛ در این سامانه حساب بانکی افرادی که چک برگشتی داشتند مسدود می‌شد و اثرات خوبی داشت این اقدام نشان داد که می‌توان بدون دخالت قوه قضاییه با انجام اقداماتی به ذی‌نفعان چک کمک کردیم.

وی افزود: از دیگر سامانه‌های ایجاد شده می‌توان به سامانه سیاق اشاره کرد که مبدء قوه قضاییه تحویل دادیم و زمان توقیف اموال را که در گذشته حدود ۲۰۰ روز بود به چند دقیقه کاهش یافت.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی بیان کرد: اقدام دیگر کاهش زندانیان چک بود که از حدود ۱۰ نفر در روز به هر ۲ روز یک نفر در سال ۱۴۰۱ رسید؛ اما فعلا به هر سه روز یک نفر رسیده است که زندانیان خلم به دلیل چک برگشتی کاهش بیشتری داشته است.

محرمیان ادامه داد: الکترونیکی کردن سرویس‌ها یکی دیگر از اقدامات بانک مرکزی در دولت سیزدهم است، از جمله سرویس تسهیلات خرد به ویژه برای وام ازدواج که بانک ملت و تجارت به صورت الکترونیک اجرامی کنند.

وی درباره چک الکترونیک گفت: صدور چک الکترونیک در ۱۰ بانک عملیاتی شده است و به مشتریان خود خدمات ارایه می‌دهند. در برخی از بانک‌ها که بعتارگی به سامانه متصل شدند تعداد مشتریان کم است و بانک صادرات بیشترین مشتری را دارد.

معاون فناوری‌های بانک مرکزی بیان کرد: یکی از مسایل در حوزه چک الکترونیک این بود که این چک‌ها تنها در بانک و شعبه صادرشده پذیرفته می‌شد و قابلیت نقدشوندگی داشت؛ اما این موضوع برطرف شده و همه شعب دریافت می‌کنند و قابلیت نقدشوندگی دارد.

محرمیان گفت: یکی از قابلیت‌های چک الکترونیکی این است که به صورت الکترونیک و غیرحضوری نیز می‌توان نقد کرد و در نتیجه آن نقش شعبه‌ها کم رنگ خواهد شد.

چک‌های کاغذی جمع می‌شود

وی بیان کرد: در برنامه هفتم توسعه نیز بانک مرکزی مقرر شده چک‌های کاغذی را جمع کند و تنها باید از چک الکترونیک استفاده شود و هم اکنون نیز بانک‌های صادرات، تجارت، پارسیان، آینده و کشاورزی چک الکترونیک صادر می‌کنند و به‌زودی بانک‌های ملی و ملت نیز به آن اضافه می‌شوند.

معاون فناوری‌های بانک مرکزی ادامه داد: حدود ۴۰۰ هزار چک الکترونیک صادر شده و ۳۵۰ هزار چک وصول شده‌اند و همه بانک‌ها موظف هستند این چک‌ها را نقد کنند.

محرمیان گفت: سقف اعتباری چک با اقدامات مناسبی که در بحث اعتبارسنجی انجام شده در مدل جدید اعتبارسنجی در حوزه چک خواهد بود. سقف اعتباری نیز بر مبنای وصول چک خواهد بود و باید تلاش کنیم به فعالان اقتصادی آسیبی نرسد و به دنبال روشی هستیم که آسیب کمی وارد شود.

عملکرد ناموفق مناطق آزاد در ۳۰ سال اخیر

یک کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس گفت: افزایش تعداد مناطق آزاد باید با توجه به اعلام مغایرت‌ها از سوی هیئت عالی نظارت متوقف شود.

به گزارش پیام آشنا: به نقل از مهرنمایندگان مجلس در سال پایانی مجلس یازدهم، در حال پیگیری تصویب افزایش سه منطقه آزاد جدید در استان‌های مازندران و خراسان رضوی هستند. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان غیرکارشناسی این پافی می‌کردند.

بنا بر نظر کارشناسان، با توجه به عملکرد نامناسب مناطق آزاد فعلی، ایجاد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جدید نه تنها نمی‌تواند الزام‌مثبتی بر اقتصاد کشور داشته باشد بلکه موجب ایجاد آسیب‌های فراوان در روند توسعه پایدار کشور خواهد شد. به نظر می‌رسد اصرار بر تأسیس مناطق آزاد جدید تنها به دلیل توجه به منافع محلی بوده و احتمالاً انگیزه‌های انتخاباتی در این فرد خیلی است.

از همین رو، حسام محمدی فر کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در مصاحبه اختصاصی با خبرنگار اقتصادی مهر، در خصوص موافقت مجلس با لوایح ایجاد مناطق آزاد تجاری جدید گفت: در حال حاضر نمایندگان و مسئولان به‌جای اینکه پافشاری عملکرد منطقی که از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ به منطقه آزاد تبدیل شده باشند، در حال ایجاد مناطق آزاد جدیدی در سرخس، دوهارون، مازندران هستند.

وی تصریح کرد: با وجود عملکرد نامناسب مناطق آزاد در ۳۰ سال اخیر، تعجب می‌کنیم که در نظام تصمیم‌گیری کشور چرا و چگونه در صدد افزایش تعداد مناطق آزاد هستند.

محمدی فر توضیح داد: از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ لایحه ایجاد هفت منطقه آزاد جدید در حوزه‌های بوشهر، اینچه‌برون، سیستان و بلوچستان، بله، اردبیل، قصرشیرین و مهران، مطرح شد و بسیاری از کارشناسان، سازمان‌ها و هیئت عالی نظارت چندین بار با این مسئله مخالفت کردند؛ اما این لایحه سرانجام با اصرار مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید.

تأسیس مناطق آزاد جدید چه فایده‌ای برای اقتصاد کشور داشته است؟

وی افزود: در حال حاضر، دو سال و اندی است که از تصویب این لایحه می‌گذرد؛ اما هیچ یک از مناطق آزاد جدید علی‌رغم وعده‌های گیناگون در خصوص آن، هنوز فعال نشده‌اند و هیچ کس پاسخگوی این مسئله نیست.

این کارشناس مرکز پژوهش‌ها ادامه داد: با تصویب لایحه فوق، صرافایست زمین‌های این مناطق افزایش پیدا کرده و اقدامی برای تحقق اهداف تعریف شده جهت رونق تولید و صادرات انجام نشده است و مردم را نسبت به نظام تصمیم‌گیری کشور بدبین کرده است.

محمدی فر ادامه داد: اغلب مناطق آزاد، منطقه ویژه اقتصادی نیز هستند و این مناطق از حیث مقرراتی که برای ورود و خروج کالا و بحث سرمایه‌گذاری دارند، بسیار شبیه مناطق آزاد است و امتیازات مشابهی دارند؛ بنابراین اصلاً مشخص نیست تبدیل مناطق ویژه به مناطق آزاد چه ارزش افزوده‌ای دارد و این فرایند با چه رویکردی در حال انجام شدن است.

وی در خصوص اهداف اصلی ایجاد مناطق آزاد گفت: در بند ۱۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تأکید شده است که مناطق آزاد باید به سمت ۴ هدف اصلی تولید، صادرات، انتقال فناوری و تأمین نیازهای ضروری از خارج حرکت کنند اما متأسفانه شاهد هستیم قلقلین مناطق آزاد که از سال ۱۳۹۲ ابلاغ شده است، تاکنون هیچیک از مقررات و فرایندهای این مناطق در جهت تحقق اهداف اصلاح نشده و با همان سانتتار معیوب و قوانین قبلی تعداد مناطق آزاد را افزایش می‌دهند.

این کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس ادامه داد: بنابراین، افزایش تعداد مناطق آزاد باید با توجه به اعلام مغایرت‌ها از سوی هیئت عالی نظارت متوقف شود و تا زمانی که قانون اصلاح نشده و ساختار آن منطبق بر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نشده باشد، منطقه آزاد جدیدی ایجاد نشود.

محمدی فر با انتقاد از ایجاد مناطق آزاد بامدف محرومیت‌زدایی، بیان کرد: در واقع، اینها زیرساخت‌ها را در یک منطقه مهیا می‌کنند و سپس به مناطق آزاد تبدیل می‌شوند؛ بنابراین در صورت موفقیت این مناطق در حوزه صادرات، واردات، تولید و انتقال فناوری‌های پیشرفته، طبیعتاً توسعه منطقه‌ای و محرومیت‌زدایی در نقاط هم‌جوار آن ایجاد خواهد شد.

وی ادامه داد: اما در ایران، مسئولان بر خلاف سایر کشورها هدف ایجاد مناطق آزاد را محرومیت‌زدایی می‌دانند؛ بنابراین عموم مناطق آزاد در مناطق محروم کشور ایجاد شده است که به علت نبود زیرساخت مناسب در آن مناطق، جذب سرمایه‌گذاری، رونق تولید و صادرات در مناطق آزاد کشور موفق نبوده است.

محمدی فر با بیان اینکه مسئولان می‌گویند به مناطق آزاد بودجه تعلق نمی‌گیرد و باید از طریق فروش زمین و واردات کالا بودجه خود را تأمین کنند، گفت: مناطق محروم باید با واردات و فروش زمین، برای خود سرمایه جمع‌آوری کنند تا از این طریق زیرساخت‌های خود را تکمیل کنند، اما باز هم با عایدی به دست آمده نمی‌توانند نیازهای زیرساخت‌های خود را پوشش دهند؛ بنابراین این چرخه معیوب ادامه‌دار خواهد بود.

این کارشناس حوزه بازرگانی، با اشاره به منفصله بودن یعنی از مناطق آزاد جدید و چالش‌های احتمالی آن، گفت: تجربه منطقه آزاد ارس که به‌صورت منفصل ایجاد شده است، بحث قاچاق کالا را در پی داشت و همان‌طوری که قبلاً گفتیم، یکی از چالش‌های مناطق آزاد تداخل اختیارات و وظایف است؛ ایجاد مناطق آزاد منفصله این معضل را سایر مناطق آزاد ایجاد خواهد کرد.

محمدی فر ادامه داد: تداخل اختیارات در مناطق آزاد فعلی هنوز حل نشده است و اما این وجود در یک منطقه سه لکه منفصله ایجاد می‌کنیم که عملاً یعنی مواجهه منطقه آزاد با سه شهردار، بخشدار و به‌عبارت دیگر چالش‌ها بلاد یک منطقه بود؛ اما در مناطق آزاد منفصله رئیس سازمان آن منطقه آزاد باید با سه نهاد در سه منطقه مختلف مواجهه داشته باشد.

وی افزود: در دنیا مناطق آزاد منفصل وجود ندارد و همه به‌صورت یکپارچه بوده و به وسعت محدود، زیرساخت‌های کامل را برای آن ایجاد می‌کنند؛ اما باید توجه داشت اینکه مناطق آزاد در کار پاسخ‌گویی و شفافیت معنا خواهد داشت. شاید بخشی از کیفیت پایین تنظیم گری شورا را به عدم شفافیت آن و عدم احساس نیاز این نهاد به پاسخ‌گویی به مردم، مشابه آن مشکلات رشته‌ای هنوز حل نشده است و به سمت اصلاح قانون و سیاست‌های اقتصادی مقاومتی حرکت نکرده‌ایم؛ اما رویه‌روز در حال افزایش تعداد مناطق آزاد هستیم و این موضوع برای اقتصاد کشور نگران‌کننده است.

یادداشت

مداخله سیاستگذار در قیمت گذاری خودرو تا چه میزان زیان‌بار است؟

موضوع استقلال نهاد تنظیم‌گری از چالش‌برانگیزترین موضوعات مربوط به تاسیس نهاد تنظیم‌گر است چراکه به مسئله ایده حقوقی تولد عمل کند عدم استقلال تنظیم‌گر منجر به ناکارایی در محیط اقتصادی خواهد شد و هرچه استقلال نهاد تنظیم‌گر بیشتر باشد، در کنار ایجاد کارایی بیشتر محصولات جانبی مانند تسخیر نهاد تنظیم‌گر را در پی دارد.

نهادهای مدرن تنظیم‌گری از سال ۱۸۸۷ با تشکیل کمیسیون تجارت بین ایالات در آمریکا به یه عرصه وجود گذاشتند. این نهادهای نوین، ابزاری برای ایجاد نظم و تمشیت امور در یکصد از رشته فعالیت‌های اقتصادی یا به بیان عام اقتصاد ایجاد تعادل پایدار مناسب با خواست عمومی هستند. تنظیم‌گری (régulation) برخلاف مقررات‌گذاری (réglementation) تنها به یک حوزه یا بخش از اقتصاد محدود شده است. باید توجه داشت که بدلیل عدم اجماع در تعریف تنظیم‌گری، طیف گسترده‌ای از مداخلات دولت در اقتصاد به‌عنوان تنظیم‌گری معرفی شده. اما در این مقال، منظور از تنظیم‌گری نهادی است که از جانب دولت و مردم دارای اقتدار در یک بخش از اقتصاد شده و سه حوزه مقررات‌گذاری اجرای مقررات و نظارت بر اجرای مقررات وضع‌شده توسط خود را در چارچوب قوانین و مقررات جاری بر عهده دارد.

در اساس، تنظیم‌گری یکی برای پیچیده شدن کنش‌های اقتصادی، به‌ویژه پس از انقلاب صنعتی بود. مقررات‌گذاری عمومی و رسیدگی در دادگاه نتوانست پاسخ درخوری به بسیاری از معضلات و مرافعات جدید در این دوران؛ در حالی که لزوم نهادهای جدید تنظیم‌گری در عمل موفقیت‌های زیادی به‌دست آورده بود. تشکیل نهاد تنظیم‌گر در بخش‌های مختلف مانند (استقلال در رسیدگی و نظارت) خلاصه کرد و میزان استقلال نهاد تنظیم‌گر در هر یک از این ابعاد می‌تواند طریف مقرر تا حد درصد قرار بگیرد. بنابراین مسأله استقلال چند بعدی است و در هر بعد درجات مختلفی را شامل می‌شود. ارتباط تنگ‌گرفته دولتی مانند کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات تا تنظیم‌گر کاملا مستقل مانند کنون وکالا که اصطلاحا خود تنظیم‌گر تبدیل می‌شود حتی مفهوم جدیدی مانند «هیئت‌نظیم‌گری در عمل تشکیل شده و مشغول به فعالیت هستند. اما میزان این استقلال چگونه تعیین می‌شود؟

براساس این معیارها و موارد فوق‌الذکر صنعت خودروسازی به تنظیم‌گر ندارد چه اینکه هزینه‌های ناشی از تنظیم این صنعت بیشتر از منافعی است که برای جامعه ایجاد کرده است. مقالات متعددی به بررسی این موضوع پرداخته‌اند و با تحلیل هزینه و فایده نشان داده‌اند سیاست‌های حمایتی از این بخش در نهایت منجر به رفاه عمومی نشده است. همچنین به‌دلیل نبود پدیده شکست بازار و محتمل بودن معضلات خارج از دایره نظارت و هزینه زیاد نظارت بر همه قرارداده‌ها، بهتر است قیمت‌گذاری این حوزه، خود عرضه‌کنندگان باشند و نهادهای حاکمیتی تنها چارچوب‌های کلی برای نظارت برقیمت را معرفی کنند. اما مسأله انتخاب جدی تر است. وقتی قیمت‌ها به دولت سپرده شده است که به‌نحوی از دولت انتظار و توقع تعیین قیمت انتظاف‌پذیر برای خودرو وجود داشته‌باشد.

به بیان دیگر خودرو در برابر از نظر عموم تبدیل به کالای استحقاقی شده و دولت باید در قیمت‌های انتظاف‌پذیر امکان تامین آن را برای همه افراد جامعه فراهم آورد. گرچه از نظر ناگزاده چنین رجحانی جای تامل دارد؛ اما لاجرم باید به آن تن داد حال باید دید محیط قانونی چه شرایطی را برای نهاد تنظیم‌گر این بخش تصویر کرده است.

سقوط بورس در آبهای سال ۱۴۰۱، کیفیت نازل خودرو و خدمات پس از فروش که مورد اعتراض بالاترین سطوح حاکمیت نیز هست، از دیگر تبعات این مداخلات بوده است. ضعف ساختاری مرکز ملی رقابت امکان مداخله با کیفیت‌تر را از شورا سلب کرده است. در اولوی که شورا به جد به بحث خودرو پرداخته است، بیش از تبعی از جنات شورا به خودرو اختصاص داده که این نرخ نشان از محدودیت جدی ساختار فعلی شورا برای ورود به تنظیم‌گری است. در نظر بگیرید فقط یک کالا تبعی از جنات شورا را به خود اختصاص داده است؛ حال اگر چندین بازار دیگر نیز به دستور جلسات شورا اضافه شود، چه خواهد شد. کیفیت پایین کارشناسی این مرکز حتی در دستورالعمل اخیر شورا به‌بینه دیده می‌شود؛ تا جایی که آن را به‌طنز تاریخ تعبیر شده است. واگذاری تعیین قیمت به سازمان حمایت تعریف شاخص رقابت‌پذیری بدون آنکه منظور خاصی را بنوشد محقق کند. فقدان استدلال برای چرایی آنجمازی بودن بازار خودروی سواری و آنجمازی نبودن بازار مثلا خودروی باری، مقصر دانستن قانون جوانی جمعیت، برای شرایط آنجمازی بازار خودرو استدلات به قوانین تعرفه‌ها شورا همه و همه نشان از ضعف جدی در کیفیت تنظیم این بخش توسط شورای رقابت است.

عدم التزام خود شورا به مفاد این دستورالعمل نیز نشان دیگری برای این ادعا است که به نظر می‌رسد؛ این کیفیت تنظیم‌گری مداخله‌گرا وجه معنی‌تری نداد جبری بر ناکارآیی در این صنعت بیفزاید. خلاصه اینکه تنظیم‌گری نهادی انتخاب عمومی و چابک که برای حصول منافع عامه در یک بازار به تمشیت امور می‌پردازد، پیشینی بودن تصمیمات تنظیم‌گری مهم‌ترین وجه نمادین آن است. صنعت خودرو گرفتار شرایط لازم برای تاسیس نهاد تنظیم‌گر (مستقل) را ندارد، تا آنجا به واسطه انتخاب عمومی و تصور گالای استحقاقی از خودرو این بخشنامه فعالیت نیازمند تنظیم‌گر و بلسته به دولت است. اما در عمل شورای رقابت به‌عنوان نهاد شبه‌مستقل به‌عنوان قیمت‌گذار این حوزه شناخته می‌شود که با کیفیت پایین تصمیمات خود در ادوار مختلف شرایط به‌رنجی را برای این صنعت رقم زده است. باید توجه داشت استقلال نهاد تنظیم‌گر در کنار پاسخ‌گویی و شفافیت معنا خواهد داشت. شاید بخشی از کیفیت پایین تنظیم‌گری شورا را به عدم شفافیت آن و عدم احساس نیاز این نهاد به پاسخ‌گویی به مردم، مشابه آن مشکلات رشته‌ای هنوز حل نشده است و به سمت اصلاح قانون و سیاست‌های اقتصادی مقاومتی حرکت نکرده‌ایم؛ اما رویه‌روز در حال افزایش تعداد مناطق آزاد هستیم و این موضوع برای اقتصاد کشور نگران‌کننده است.

پرام داودی
Alborz.payam@gmail.com

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
برابر رای شماره۱۴۰۲۶۰۳۳۱۰۵۷۰۰۱۱۱۷ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای /خانم مصطفی ابراهیمی فرزند محمدعلی به شماره شناسنامه ۰ صادره از اوج دریک قطعه زمین با بنای اعدانی به مساحت ۱۴۹,۳۲ مترمربع ازپلاک ۲۴۹ فرعی از ۳۶۱ اصلی واقع در ولدآبادبزرگ خ بهمن ۲۸ انتهای کوچه دست چپ خریداری از مالک رسمی آقای محمد تقی اکبرین محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۷۰۸ الف.م.الف
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۶/۰۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۶/۲۸
مهران رشیدی
رئیس ثبت اسناد و املاک

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی
برابر رای شماره۱۴۰۲۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۱۶۹۸ مورخ۱۴۰۲/۳/۲۵ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای قدرت اله یکه زارع فرزندحسین به شماره شناسنامه ۳۹۴ صادره از سارو جلباغ درشش دانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۰۵۹/۵/۵۰ مترمربع ازپلاک ۸۲ فرعی از ۸ اصلی از مالکیت قدرت اله یکه زارع از صفحه ۲۷۳ دفتر ۱۰۳۳ واقع در گازرسنگ محرز گردیده است لذابمنظوراطلاع عموم مراتب در دونوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شوددرصورتی که اشخاص نسبت به صدورسندمالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشندمی توانندازتاریخ انتشاراولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خودرابه این اداره تسلیم وپس ازاخذرسیدظرف مدت یک ماه ازتاریخ تسلیم اعتراض،دادخواست خودرابه مراجع قضایی تقدیم نمایند.بدیهی است درصورت انقضای مدت مذکوروعدم وصول اعتراض طبق مقررات سندمالکیت صادرخواهدشد.
تاریخ انتشارنوبت اول:۱۴۰۲/۵/۲۲
تاریخ انتشارنوبت دوم:۱۴۰۲/۶/۷
علی عربگری
رئیس ثبت اسنادواملاک نظرآباد